

Bruksela, dnia 29.4.2020 r.
COM(2020) 315 final

**KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY,
EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU
REGIONÓW**

**Wsparcie dla regionu Bałkanów Zachodnich w zwalczaniu pandemii COVID-19 oraz
ożywienie gospodarcze po pandemii**

**Wkład Komisji przed spotkaniem przywódców UE-Bałkanów Zachodnich w dniu 6
maja 2020 r.**

Komunikat Komisji w sprawie wsparcia dla regionu Bałkanów Zachodnich w zwalczaniu pandemii COVID-19 oraz w sprawie ożywienia gospodarczego po pandemii

I. Wprowadzenie

Bałkany Zachodnie są integralną częścią Europy, a dla Unii Europejskiej stanowią priorytet o geostrategicznym znaczeniu. W marcu 2020 r. ponownie potwierdzono europejską perspektywę dla całego regionu: państwa członkowskie zatwierdziły wnioski Komisji w sprawie **udoskonalonej metodologii**¹ procesu przystąpienia i podjęły decyzję o rozpoczęciu negocjacji w sprawie przystąpienia z **Republiką Albanii oraz Republiką Macedonii Północnej**. Szczególnie ważne jest, aby Unia Europejska kontynuowała działania na rzecz stabilności i dobrobytu w tym regionie, budując w oparciu o nasze wspólne interesy strategiczne.

Mimo zdecydowanych środków, jakie państwa regionu Bałkanów Zachodnich wprowadziły we własnym zakresie, **pandemia COVID-19** powoduje – obok bezpośrednich skutków dla ludzi – **poważne zakłócenia gospodarki w regionie i zaburza życie jego mieszkańców**. Wiąże się ona z bezprecedensowymi obciążeniami systemów opieki zdrowotnej i ochrony socjalnej w regionie. Tysiące obywateli jest zagrożonych utratą pracy, a tymczasowe rządowe środki wsparcia (zasiłki dla bezrobotnych, odroczenia płatności/zwolnienia z podatków i składek na ubezpieczenie społeczne itp.) mają istotne konsekwencje dla budżetu. Władze muszą szybko rozszerzyć zakres ochrony w ramach systemów ochrony socjalnej. Pandemia miała wpływ również na podejmowane wspólnie wysiłki związane z migracją.

Sama UE także została w poważnym stopniu dotknięta pandemią, jednak spoczywa na niej szczególna **odpowiedzialność za pokierowanie globalnymi działaniami w odpowiedzi na pandemię, które leży także w jej interesie**, a także za zapewnienie pomocy partnerom, którzy potrzebują wsparcia, szczególnie tym z jej bezpośredniego sąsiedztwa. W ramach swoich międzynarodowych wysiłków UE **oferuje państwom regionu Bałkanów Zachodnich zasadnicze i bezprecedensowe wsparcie**. UE zapewnia państwom w regionie wsparcie finansowe w wysokości przekraczającej 3,3 mld EUR, przeznaczone na walkę z bezpośrednim kryzysem w obszarze zdrowia i wynikającymi z niego potrzebami humanitarnymi, a także z długoterminowymi i strukturalnymi skutkami dla społeczności i gospodarek tych państw. Ze względu na ich europejską perspektywę UE traktuje Bałkany Zachodnie jako uprzywilejowanego partnera, zapewniając państwom tego regionu dostęp do licznych inicjatyw i instrumentów zarezerwowanych dla państw członkowskich UE.

W dniu 6 maja 2020 r. przywódcy UE oraz przywódcy państw regionu spotkają się, aby rozważyć wyzwania, w obliczu których się wspólnie znaleźli. Aby przyczynić się do tych rozważań, w niniejszym komunikacie wyrażono **solidarność Unii Europejskiej z państwami regionu Bałkanów Zachodnich** w ich zmaganiach z bezpośrednimi skutkami pandemii COVID-19 oraz określono obszary wzajemnej współpracy. Przedstawiono w nim możliwości długoterminowego wsparcia ze strony UE na rzecz ożywienia gospodarczego, **określając założenia bardziej szczegółowego planu gospodarczo-inwestycyjnego dla**

¹ Komunikat Komisji *Usprawnienie procesu akcesyjnego – wiarygodna perspektywa członkostwa w UE dla państw regionu Bałkanów Zachodnich* [COM\(2020\) 57 final](#)

regionu, który ma zostać przedstawiony przez Komisję jeszcze w tym roku. W komunikacie przedstawiono również perspektywę dalszego zwiększenia zaangażowania UE oraz pomocy na rzecz realizacji europejskiej perspektywy w regionie za pośrednictwem wsparcia udzielanego wszystkim partnerom w **przeprowadzaniu wymaganych zasadniczych reform w obszarze demokracji, praworządności oraz gospodarki** z jeszcze większą energią, jak przewidziano w udoskonalonej metodologii.

II. Wsparcie UE dla państw regionu Bałkanów Zachodnich w zwalczaniu pandemii COVID-19

W odpowiedzi na kryzys UE postanowiła zapewnić istotne wsparcie finansowe, a także – w możliwie najszerszym zakresie – uwzględnić Bałkany Zachodnie w swojej strategii walki z kryzysem. Również inni partnerzy rozszerzyli wsparcie dla regionu, jednak elastyczne procedury i szybkie decyzje sprawiły, że to UE po raz kolejny okazała się najskuteczniejszym i najbardziej wiarygodnym jego partnerem.

UE uruchomiła na rzecz **mieszkańców** regionu Bałkanów Zachodnich **pakiet o wartości ponad 3,3 mld EUR²**. Pakiet ten obejmuje przesunięcia z **Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej³ o wartości 38 mln EUR** celem przekazania natychmiastowego wsparcia dla sektora opieki zdrowotnej, przede wszystkim poprzez realizację dostaw o zasadniczym znaczeniu dla ratowania życia, takich jak środki ochrony indywidualnej, testy oraz respiratory⁴, **kwotę 389 mln EUR** z przeznaczeniem na **potrzeby społeczne oraz związane z żywieniem**, a ponadto **pakiet reaktywacji gospodarczej regionu o wartości 455 mln EUR**, realizowany w ścisłej współpracy z międzynarodowymi instytucjami finansowymi, wniosek⁵ w sprawie **750 mln EUR** w formie **pomocy makrofinansowej** oraz **pakiet o wartości 1,7 mld EUR** jako wsparcie ze strony **Europejskiego Banku Inwestycyjnego**. UE udostępnia także **bezpośrednią pomoc humanitarną dla uchodźców i migrantów znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji, która opiewa na 4,5 mln EUR** i przeznaczona jest na ochronę, wsparcie dla małoletnich bez opieki oraz wsparcie opieki zdrowotnej, w tym przygotowanie do walki z COVID-19, a ponadto **8 mln EUR** w formie wsparcia nadzwyczajnego dla migrantów i uchodźców, którzy utknęli na Bałkanach Zachodnich, pochodzącego z **Instrumentu na rzecz Przyczyniania się do Stabilności i Pokoju**. Co więcej, **Fundusz Solidarności UE** dostępny dla tych państw regionu Bałkanów Zachodnich, które rozpoczęły negocjacje w sprawie przystąpienia, obejmuje obecnie swoim zakresem również kryzys w obszarze zdrowia publicznego.

² Finansowanie przyznane w ramach istniejącego wieloletniego programu indykatywnego na lata 2014–2020

³ Dostosowywane i przyspieszane są także istniejące programy wsparcia w ramach Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej, np. Instrument Pomocy Przedakcesyjnej w zakresie rozwoju obszarów wiejskich oraz na rzecz transgranicznej współpracy UE i Bałkanów Zachodnich (REGIO).

⁴ UE finansuje dostawę około 95 000 testów COVID, 500 łóżek szpitalnych, 450 respiratorów, 100 monitorów na potrzeby intensywnej opieki medycznej, 100 kontenerów przeznaczonych do segregacji medycznej, 10 karetek pogotowia ratunkowego oraz ponad 4,5 miliona sztuk sprzętu ochronnego i setek urządzeń medycznych (są to m.in. aparaty do RTG, EKG, tomografy komputerowe, defibrylatory, pompy infuzyjne), a także tysiące artykułów medycznych (takich jak termometry, cewniki, próbówki, strzykawki, maski). UE pokryła również koszty 16 lotów długodystansowych przewożących 750 ton artykułów medycznych pochodzących z innych źródeł.

⁵ 2020/0065 (COD) Wniosek dotyczący decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie udzielania pomocy makrofinansowej partnerom objętym procesem rozszerzenia i polityką sąsiedztwa w kontekście kryzysu wywołanego pandemią COVID-19. Z dnia 22 kwietnia 2020 r.

Istotna część wsparcia gospodarczego udzielanego przez UE zostanie przeznaczona na **pomoc dla sektora prywatnego w pokonywaniu wyzwań związanych z płynnością i finansami**; będzie to możliwe dzięki uruchomieniu programów gwarancji finansowanych przez UE, we współpracy z międzynarodowymi instytucjami finansowymi.

Reakcja UE jest zgodna z podejściem „**Drużyna Europy**”⁶: nasze szybkie i ukierunkowane wsparcie łączy zasoby z instytucji UE, państw członkowskich i instytucji finansowych, zwłaszcza Europejskiego Banku Inwestycyjnego i Europejskiego i Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju. Razem z naszymi partnerami dbamy o to, by znaczne środki finansowe UE, które już im przyznano, posłużyły im jako wsparcie w pokonywaniu skutków pandemii. Jednocześnie niektóre państwa członkowskie UE udzielają wsparcia dwustronnego, czy to w formie finansowej czy to w formie darowizn artykułów i produktów.

W wyniku pandemii COVID-19 Bałkany Zachodnie **uruchomiły także Unijny Mechanizm Ochrony Ludności** i zaczęły już otrzymywać pomoc od państw będących członkami mechanizmu i państw w nim uczestniczących. **Serbia, Macedonia Północna i Czarnogóra** jako państwa uczestniczące w mechanizmie, mogą uczestniczyć w rescEU i zwracać się do niego o pomoc, w tym na potrzeby gromadzenia zapasów środków medycznych i sprzętu. Wśród osób przetransportowanych z powrotem do Europy z pomocą lotów zorganizowanych i współfinansowanych przez Unijny Mechanizm Ochrony Ludności znajdowali się obywatele państw regionu Bałkanów Zachodnich, którzy nie mogli powrócić do domu. Organy odpowiedzialne za ochronę ludności z państw regionu Bałkanów Zachodnich będą nadal uczestniczyć w szkoleniach, ćwiczeniach oraz wymianie ekspertów w ramach Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności. UE **docenia ponadto wartościowe wsparcie**, jakiego Bałkany Zachodnie udzieliły UE oraz swoim bezpośrednim sąsiadom w pod względem personelu medycznego i sprzętu. Jest to odzwierciedleniem solidarności i podstawowych wartości, na których opiera się UE.

Obecna pandemia wyraźnie pokazuje zatem, w jaki sposób UE oraz Bałkany Zachodnie **wspólnie stawiają czoła wspólnym wyzwaniom**. W zakres tego wspólnego działania wchodzi **wspólne zamówienia sprzętu medycznego**, zwalniające państwa regionu z unijnego systemu zezwoleń na wywóz środków ochrony indywidualnej⁷ oraz **realizowane przez UE dostawy materiałów do przeprowadzania testów**, opracowanych przez Wspólne Centrum Badawcze Komisji Europejskiej, celem zagwarantowania prawidłowego funkcjonowania testów koronawirusowych w państwach regionu Bałkanów Zachodnich. Podmioty z całego regionu są w pełni zaangażowane w europejskie starania związane z **badaniami i innowacjami** w kontekście COVID-19. Cały region korzysta ponadto z pomocy technicznej i wymiany informacji, którą zapewnia **Europejskie Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób**, zaś państwa kandydujące z regionu zostały zaproszone w charakterze obserwatorów do udziału w pracach **Komitetu ds. Bezpieczeństwa Zdrowia**, umożliwiono im ponadto dostęp do powiązanego **systemu wczesnego ostrzegania i reagowania**.

Dzięki wspólnemu wnioskowi Stałego Sekretariatu Wspólnoty Transportowej i CEFTA zapewniono rozszerzenie idei uprzywilejowanych korytarzy na obszar Bałkanów Zachodnich, co gwarantuje szybki przepływ podstawowych towarów w regionie. Komisja jest gotowa do ścisłego włączenia regionu w proces wdrażania „**wspólnego europejskiego planu działania**” prowadzącego do zniesienia środków powstrzymujących rozprzestrzenianie

⁶ Komunikat w sprawie światowej reakcji UE na COVID-19 (JOIN(2020)11 final) z 8.4.2020 r.

⁷ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2020/568 z dnia 23 kwietnia 2020 r. uzależniające wywóz niektórych produktów od wydania pozwolenia na wywóz (Dz.U. L129 z 24.4.2020)

się koronawirusa”. Komisja jest zdecydowana, aby w okresie następującym po tej wyjątkowej sytuacji sanitarnej oraz po zniesieniu związanych z nią ograniczeń w przepływie towarów i pasażerów przyczynić się – w długoterminowej perspektywie – do poprawy połączeń z regionem Bałkanów Zachodnich, a także wyeliminowania strukturalnych wąskich gardeł na granicach UE i państw regionu Bałkanów Zachodnich. Komisja wydała również wytyczne⁸ w sprawie wdrażania **tymczasowych ograniczeń w podróżowaniu**, mających zastosowanie do wszystkich, innych niż niezbędne podróży z państw trzecich do UE, w tym odnośnie do postępowania z osobami zmuszonymi do pozostania w UE dłużej niż wynika to z pozwolenia.

Współpraca UE z Bałkanami Zachodnimi oraz wsparcie ze strony UE **wykraczają daleko poza to, co którykolwiek z pozostałych partnerów zrobił dla regionu**. Fakt ten jest odzwierciedleniem strategicznego znaczenia regionu Bałkanów Zachodnich. Instytucje UE zaangażowały się w intensywne kampanie informacyjne, dotyczące pomocy udzielanej przez UE, a także wspólnie z państwami członkowskimi publikują komentarze w poszczególnych państwach regionu, wspierając kampanie „zostań w domu” i przyczyniając się do rozpowszechniania faktów dotyczących COVID-19. W tym kontekście należy otwarcie i zdecydowanie przeciwdziałać próbom rozprowadzania fałszywych informacji na temat źródeł kryzysu oraz wysiłków podejmowanych celem jego pokonania, zacieśniając współpracę na rzecz wspierania wolności słowa i mediów.

III. Okres po pandemii COVID-19: gospodarczo-inwestycyjny plan odnowy

W walce ze skutkami kryzysu wywołanego pandemią COVID-19 Bałkany Zachodnie będą wymagać nieprzerwanego wsparcia. Po złagodzeniu natychmiastowych środków wprowadzonych w celu ograniczenia pandemii COVID-19 rozpocznie się nowy etap bliskiej współpracy na rzecz pokonania poważnych społeczno-gospodarczych skutków kryzysu. Jeszcze w tym roku Komisja Europejska przedstawi **plan gospodarczo-inwestycyjny dla regionu**.

W planie przewidziany będzie **istotny pakiet inwestycyjny dla regionu**. Jeżeli chodzi o **lata 2021–2027**, w dniu 2 maja 2018 r. Komisja zaproponowała łączną pulę środków w ramach Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej III w wysokości 14,5 mld EUR, z czego ogromna część przeznaczona jest dla Bałkanów Zachodnich. Komisja przewiduje **podwojenie dotacji udzielanych** za pośrednictwem ram inwestycyjnych dla Bałkanów Zachodnich, z przeznaczeniem na rozwój sektora prywatnego, łączność, cyfryzację, zielony program działań dla Bałkanów Zachodnich oraz inwestycje społeczne. Przewidziano również istotne zwiększenie **gwarancji finansowych w celu wsparcia publicznych i prywatnych inwestycji** w regionie, możliwe za sprawą specjalnego **instrumentu gwarancyjnego stanowiącego element ram inwestycyjnych dla Bałkanów Zachodnich**.

Centralną rolę w ponownym uruchamianiu i modernizowaniu gospodarek państw regionu Bałkanów Zachodnich odgrywać będzie **transformacja ekologiczna i cyfrowa**. Inwestycje w czyste oraz cyfrowe technologie i zdolności produkcyjne, a także wprowadzenie gospodarki o obiegu zamkniętym, przyczynią się do tworzenia miejsc pracy i wzrostu gospodarczego. Przewidziane zostanie również wsparcie na rzecz poprawy **konkurencyjności** gospodarek państw regionu Bałkanów Zachodnie, aby **lepiej powiązać je w obrębie regionu oraz z UE**, a także aby przygotować Bałkany Zachodnie **do nadejścia**

⁸ C(2020) 2050 final.

ery cyfrowej. Przewidziano wsparcie na rzecz gospodarki służącej ludziom, w tym za pośrednictwem współpracy w obszarze **edukacji i opieki zdrowotnej** (między innymi celem wzmocnienia odporności systemów opieki zdrowotnej), **w obszarze ochrony socjalnej i włączenia społecznego**, równych szans, dostępu do rynku pracy – w szczególności z pomocą większego udostępniania aktywnych polityk rynku pracy, **uczciwych warunków pracy**, w tym poprzez wsparcie i wzmocnienie dialogu społecznego, a także w obszarze kultury oraz badań i innowacji.

Silny nacisk zostanie położony na **połączenia transportowe i energetyczne**, które mają decydujące znaczenie dla rozwoju gospodarczego regionu i UE. W tym roku UE zamierza zaproponować w ramach programu dotyczącego sieci połączeń regionu Bałkanów Zachodnich pakiet o wartości 135 mln EUR⁹ na sfinansowanie sześciu dodatkowych projektów inwestycyjnych w obszarze infrastruktury. Udostępniając te środki finansowe, **UE wyjdzie poza zobowiązanie, jakie podjęła w 2015 r., do udostępnienia do 2020 r. kwoty 1 mld EUR w formie dotacji na rzecz programu dotyczącego sieci połączeń.** Środki te z kolei posłużą jako dźwignia finansowa celem uruchomienia niemal 4 mld EUR z przeznaczeniem na 45 inwestycji w obszarze infrastruktury służącej przyłączeniu regionu do priorytetowych osi sieci transeuropejskich oraz na projekty Wspólnoty Energetycznej będące przedmiotem wspólnego zainteresowania. Aktywna współpraca regionalna w kontekście Wspólnoty Energetycznej oraz inicjatywy dotyczącej energetycznych połączeń międzysystemowych w Europie Środkowej i Południowo-Wschodniej to dobry punkt wyjścia dla przyspieszenia inwestycji w tych obszarach połączeń energetycznych, jak również w obszarze energii odnawialnych i projektów związanych z efektywnością energetyczną.

UE będzie nadal zwracać szczególną uwagę na **wyzwania, z jakimi borykają się młodzi ludzie**, przede wszystkim w kontekście perspektyw zatrudnienia, nierówności i zatrzymywania młodych talentów w regionie **dla zapobiegania drenażowi mózgow i innym wyzwaniom o charakterze demograficznym**, w obliczu których znajduje się region Bałkanów Zachodnich. Od 2018 r. podwojono finansowanie z programu **Erasmus+ dla regionu** (do ponad 65 mln EUR), przy zwiększonym nacisku na kształcenie zawodowe. W przyszłości dalej zwiększany będzie nacisk na umiejętności cyfrowe, a także na umiejętności w zakresie badań naukowych i przedsiębiorczości. Zamierzeniem jest odpowiednie wyposażenie młodych ludzi, aby mogli odnieść sukces ekonomiczny i prosperować w epoce cyfrowej.

Pandemia COVID-19 wyraźnie unaoczniała znaczenie właściwego funkcjonowania **jednolitego rynku UE** jako kluczowego elementu naszego **dobrobytu** i naszej **odporności**. Uwypukliła również wysoki poziom wzajemnych zależności społeczno-gospodarczych między gospodarką UE a gospodarką państw Bałkanów Zachodnich, a także w obrębie tego regionu. Decydujące znaczenie będzie miało zatem **skuteczniejsze połączenie gospodarek Bałkanów Zachodnich – zarówno w obrębie regionu, jak i z UE**. Wymaga to silniejszego zaangażowania ze strony wszystkich partnerów Bałkanów Zachodnich na rzecz pogłębienia regionalnej integracji gospodarczej sprzyjającej włączeniu oraz **ukształtowania wspólnego rynku regionalnego**, w myśl dokonanych uzgodnień, na podstawie dorobku prawnego UE oraz z poszanowaniem zobowiązań UE, dzięki czemu **region stanie się bardziej atrakcyjnym obszarem dla inwestycji**.

⁹ Dodatkowo udostępnionych zostanie 65 mln EUR jako wsparcie przygotowania i wdrożenia projektu realizowanego z pomocą ram inwestycyjnych dla Bałkanów Zachodnich. Dzięki temu wartość finansowanego przez UE pakietu dotyczącego łączności na 2020 r. wzrośnie do poziomu 200 mln EUR.

W tym kontekście zasadnicze znaczenie mają **organizacje regionalne**: Rada Współpracy Regionalnej, Wspólnota Transportowa, Wspólnota Energetyczna oraz Środkowoeuropejska Strefa Wolnego Handlu. Istotną rolę w zmniejszaniu barier w handlu odgrywają ponadto finansowane przez UE projekty.¹⁰

Wszystkie te środki wsparcia są ukierunkowane na osiągnięcie tych samych celów, a są nimi: przekształcenie Bałkanów Zachodnich w **funkcjonujące gospodarki rynkowe zdolne do pełnej integracji z jednolitym rynkiem UE**, poprawa klimatu biznesowego i inwestycyjnego, a tym samym wpływ na zwiększenie przepływów handlowych w regionie oraz z UE¹¹, tworzenie miejsc pracy i nowych możliwości, a tym samym ograniczanie zjawiska drenażu mózgów w regionie. Obecny kryzys nie może zatem odwrócić uwagi od kluczowych słabości strukturalnych, takich jak wysokie bezrobocie (w szczególności wśród młodzieży), niski udział w rynku pracy (zwłaszcza w przypadku kobiet); niedopasowanie umiejętności do potrzeb rynku pracy; niedostateczna ochrona socjalna; niska wydajność rolnictwa i konkurencyjność oraz niezróżnicowane dostawy energii i niska efektywność energetyczna. Istotne ramy, które pokierować mogą reformami makroekonomicznymi i strukturalnymi oraz wesprzeć proces reform, to ugruntowany już dialog gospodarczy i finansowy, oparty na **programach reform gospodarczych** naszych partnerów.

Celem planu gospodarczo-inwestycyjnego będzie **pobudzenie długoterminowego ożywienia**, stymulowanie wzrostu gospodarczego i wsparcie reform wymaganych do poczynienia postępów na drodze do UE. Plan gospodarczo-inwestycyjny będzie inspirowany priorytetami określonymi przez Komisję Europejską na potrzeby jej własnych prac w latach 2019–2024 i do tych priorytetów dostosowany.

IV. Działania w zakresie podstawowych reform

Ożywienie gospodarcze po obecnym kryzysie będzie skuteczne jedynie wtedy, gdy **państwa będą nadal realizować swoje zobowiązania w zakresie reform** i osiągać wymierne rezultaty we wdrażaniu tych reform. Ma to kluczowe znaczenie dla realizacji europejskiej perspektywy tych państw. Obok nieprzerwanej realizacji reform gospodarczych wymagany jest w tym celu **większy nacisk na praworządność, funkcjonowanie instytucji demokratycznych i administracji publicznej**.

Wzmocnienie **praworządności we wszystkich aspektach** jest decydujące. Wymaga ono niezależnego i skutecznego sądownictwa, konkretnych wyników w walce z korupcją, przestępczością zorganizowaną i terroryzmem oraz skutecznej ochrony praw podstawowych, w tym wolności słowa i mediów. Mówiąc dokładniej, ogromne znaczenie ma, aby środki nadzwyczajne wprowadzane w okresie kryzysu nie były realizowane kosztem podstawowych zasad i wartości oraz aby środki te były proporcjonalne i określone w czasie, a także objęte demokratycznym nadzorem.

¹⁰ Na przykład zmodernizowano system wymiany informacji dotyczących podatku akcyzowego, aby zagwarantować odpowiednio szybką identyfikację elektroniczną ciężarówek przewożących towary podstawowe, która przekazywana jest na przejścia graniczne i umożliwia ciężarówkom przekroczenie granicy w ramach uprzywilejowanych korytarzy).

¹¹ W tym kontekście Komisja zaproponowała w dniu 3 kwietnia przedłużenie okresu obowiązywania autonomicznych środków handlowych przyznanych przez UE państwom regionu Bałkanów Zachodnich na kolejne 5 lat, czyli do końca 2025 r. (COM(2020) 135 final. 2020/0051 COD.

W oparciu o szeroko zakrojoną współpracę, która jest już realizowana, ważne jest zagwarantowanie nieustannego, aktywnego zaangażowania za pośrednictwem wspólnych i wzajemnie uzgodnionych działań w obszarze **bezpieczeństwa**, w tym w odniesieniu do ryzyk związanych z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu, oraz w obszarze **migracji i zarządzania granicami**. Kluczowym priorytetem pozostają **silniejsze instytucje demokratyczne i demokratyczne procesy w większym stopniu służące włączeniu**. **Reforma administracji publicznej** ma zasadnicze znaczenie dla poprawy zarządzania na wszystkich szczeblach. Obejmuje ona zwiększoną przejrzystość i rozliczalność, należyte zarządzanie finansami publicznymi i bardziej profesjonalną administrację. Elementy te wspólnie tworzą podstawę trwałego ożywienia gospodarczego.

Komisja nadal w zdecydowany sposób wspiera region w realizacji tych reform. Dalsze środki zostaną określone w komunikacie Komisji jeszcze w tym roku.

Kryzys wywołany pandemią COVID-19 jest sprawdzianem naszej solidarności i determinacji, ale także dowodem naszej ścisłej współpracy – Europejczyków połączonych wspólnym losem. W związku z tym jesteśmy zdania, że nasi partnerzy z Bałkanów Zachodnich będą musieli znaleźć swoje miejsce w naszych nadchodzących rozważaniach na temat przyszłości Europy. Razem pokonamy obecny kryzys i rozpoczniemy skuteczną odnowę. Razem będziemy pogłębiać naszą współpracę, aby pomóc naszym partnerom w spełnieniu wymogów członkostwa w UE.

**